

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 5.

Fylke: Nordland.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Dverberg

Emne: Vannb ring.

Bygdelag: "-"

Oppskr. av: Birger Kristiansen

Gard:

(adresse): Dverberg.

G.nr. 27 Br.nr. 4

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Uelvis.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Vassbøring har vært og er vel kjent hos oss. Det er ennaa mange som ikke har innlagt vatn, og derfor maa bære vatn baade til folk og fe. En bruker vanligvis to bötter og börtre av den typen som er innskaaret for halsen og kviler paa begge skuldrene. Noen andre typer av börtre er ikke kjent her det jeg vet. Trebötter er en helt sluttet aa nytte til vassbøring. Det er nokk over 50 aar siden en begynte aa bruke zink - eller jernbötter til dette bruket. Trebötter brukes naa bare til aa bære moltebær ner av myrene i, og de synes aa bli mer skjelden til denne bruken ogsaa.

2. En slik innretning til aa bære vatn i har jeg ikke sett her, og tror ikke det har vært brukt i manns minne.

3. Ogsaa ukjent.

4. Det er nokk helst kona som faar staa til med vassbøringa, men dette skifter skjølsakt fra gaard til gaard etter tilhöva. Der hvor mann eller voksne barn er heime, er det vanlig at de tar ei hand med naar det skal hentes vatn.

5. Vassbøring er ennaa helt alminnelig her. De fleste har vel naa faatt innlagt pumpe i fjöset, men til bruk i hovedbygning bæres ennaa vatn paa temmelig mange bruk.

6. Kjöring, baade paa slede og vogn, er ennaa helt alminnelig.

vannspring er det bare paa prestegaarden her, og det er lite tilfredsstillende grunnet daarlig fallhøyde. Dessuten er her 3 gaarder med pumpe i kjelleren og trykktank paa loft eller kvist. Forövrig vet jeg bare om ett sted i kommunen hvor oppsitterne i löpet av de siste aara er gaatt igang med aa legge inn trykkvann, og der er gaarden Aase ca. 14 km. sør for Dverberg, hvor en har forholdsvis kort veg til fjells.

Ellers er det vanligvis brönn paa de fleste brukene, men som regel er dette vatnet saa hardt at en maa til bekk eller elv naar en skal ha klesvask. Da bruker en hest eller trillebör, eller en bærer töyet, event. vatnet.

Interessen for felles vassverk har imidlertid faatt et kraftig puff framover etter at det ble kjent at Staten trolig kommer til aa stötte slike tiltak.

Vannverksplaner er naa det mest alminnelige samtaleemne i bygda. Men de forholdsvis lange avstandene til fjella og mellom de forskjellige gaardene i kommunen, vil ennog i besste fall betinge et ikke ubetydelig utlegg av baade kapital og dagsverk fra hver enkelt oppsitter. Likevel tör en nokk gaa ut fra at spørsmålet vil bli löst i en forholdsvis nær framtid.

Nordl.
Duerberg

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
ADR. NORSK FOLKEMUSEUM
BYGDØY

Bygdøy i april 1948.

Tilleggsspørsmål til emne nr. 5, Vannbæring.

Vennligst svar på dette papir med blyant og send det så fort råd er i den lille konvolutten.

Brukte eller bruker en å la flyte noen gjenstander på vannet eller melken når en bar eller kjørte væskene en lengre vei for å hindre at væsken skvulper over?

Brukte eller bruker en:

- 1) Treskiver, løse lokk (med eller uten håndtak)?
- 2) a) Trekors?
b) Trekors med en liten knott i midten for lettere å kunne løfte det?
- 3) Noen trestykker?
- 4) Gress, halm, løvkvister, store blad, gran- eller enekvister?
- 5) Is eller snø?
- 6) Kjerald, skål, bøtter, trefat?
- 7) Korkskiver?
- 8) Hva kaller en slike ting for (skuljefjæl, flottor, bøk, flæ, flyteskiver)?
- 9) Fanns det noen forseggjorte gjenstander til det bruket?

--- o o o ---

*Tilleggsnotis mor. f. 1874. kan huske at hennes mor, f. 1833, brukte å kaste gras, solleie, o.l. i melke-
bottene når hun gikk fra sommerfjøst. Dette for at
melka ikke skulle skvulpe over.*

2888

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Herad Duerberg
Opppteiknar - Birger Kristiansen

18/2 - 1949.